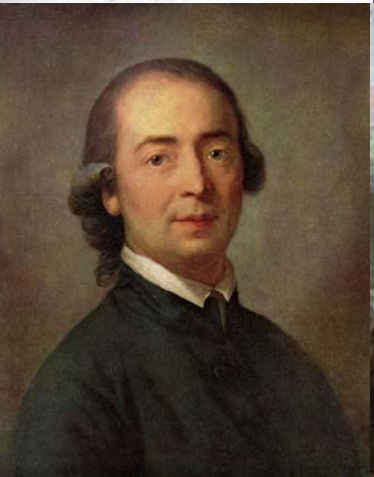
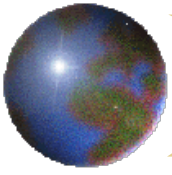

ULS344 - Milliyetçilik ve Azınlıklar

Milliyetçilik Tartışmasına Tarihsel Bir Bakış

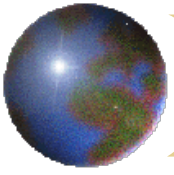

Milliyetçilik Tartışması

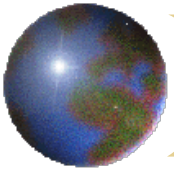
(Özkırımlı, 2016: 28-78 arası bölümünden faydalanılmıştır)

- ✦ Milliyetçilik düşüncesinin doğduğu 18. ve 19. yy.
- ✦ Milliyetçiliğin akademik araştırmalara ve incelemelere konu olduğu ilk dönem (1918-1945)
- ✦ Milliyetçilik tartışmasının geliştiği ikinci dönem (1945-1990)
- ✦ Milliyetçilik tartışmasının yeni boyutlar kazandığı üçüncü dönem (1990'dan günümüze)

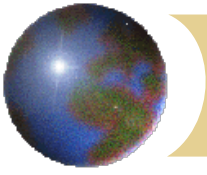
Romantik Milliyetçilik

- ✿ Alman romantik düşüncesi
- ✿ Johann Gottlieb Fichte
- ✿ Organik ulus ve devlet fikri : bireyler birer hayaletten ibarettir, sadece bir bütün içinde yer aldıkları sürece gerçeklik kazanırlar; bireyin özgürlüğü ancak bütünle özdeşleşmesiyle olacaktır; devletin kendi bütünlüğü vardır ve bireyden önemlidir; ancak birey ve devlet bir olduğunda bireysel özgürlük gerçekleşebilir.

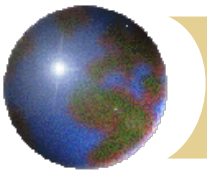
Romantik Milliyetçilik

- ✿ Johann Gottfried Herder
- ✿ İnsanı insan yapan dildir. Dil aynı zamanda düşüncedir.
- ✿ Ortak bir dil konuşan insanlar milletin ilk aşamasını oluştururlar.
- ✿ Toplumlari doğa yaratmıştır bu yüzden milletlerin birbirleriyle karışmaları doğaya aykırıdır.

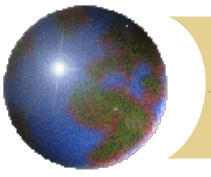
Alman romantik milliyetçiliği: Dil, millet, devlet

- ✦ Fische ve Herder: dil milli ruhu yansıtmaktadır.
- ✦ Bu düşüncelerin siyasi sonuçları: milli topluluklar eşi benzeri olmayan kendilerine özgü oluşumlardır.
- ✦ En yüce siyasi değer, millet oluşturan bireylerin kendi kaderlerini tayin edebilmeleridir. Bir vatandaşlar bütünü olan millet kendi devletini kurabilmelidir.

Liberal Milliyetçilik

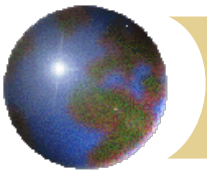
- ✦ Özgür bireyler topluluğu olarak miller fikri
- ✦ Jean Jacques Rousseau ve “genel irade” ve “vatandaş” fikri
- ✦ John Stuart Mill: millet özgür yönetimin ön koşuludur.
- ✦ Lord Acton: bireysel özgürlük, farklı milletlerden oluşan ve birden fazla yönetim merkezine sahip devletlerde daha iyi korunur. Milli birlikte ısrar etmek, devrime ve despotluğa yol açar.

Ernest Renan: Qu'est-ce qu'une nation?

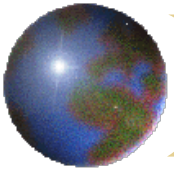
- ❖ Fransız tarihçi Renan'a göre, millet genelde ırk, din, dil gibi nesnel öğelerle açıklanmaya çalışılmış oysa bu tanımlar yetersiz ve yanıltıcıdır.
- ❖ Nasıl üç dili ve iki dini olan, üç ya da dört ırktan oluşan İsviçre bir millet sayılır da, örneğin çok daha türdeş olan Toscana millet olarak görülmez?
- ❖ Milleti millet yapan ortak geçmiş kadar "toplu unutuşlar"dır. Millet kendisini oluşturan bireylerin sürekli onayına dayanır. Millet her gün tekrarlanan bir halk oylamasıdır.
- ❖ Milletlerin doğuşunda ortak geçmiş kadar, öznel öğeler ve siyaset de belirleyicidir.

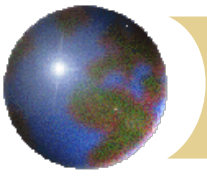

“Tarihi” ve “tarihi olmayan” milletler

- ✦ “Tarihi” ve “tarihi olmayan” milletler fikri Hegel tarafından ortaya atılmıştır
- ✦ Hegel “millet” terimini bir devlete sahip olan topluluklar için kullanmıştır, henüz bir devlet kuramamış olan topluluklar için ise “tarihsiz halklar” terimini kullanmıştır.
- ✦ Marks ve Engels, Hegel’in bu tanımını yeniden canlandırarak, henüz bir devlet kuramamış toplulukları “milliyet” (nationality) kavramıyla tanımlamışlardır. Milliyetler kendi devletlerini kurduklarında millet statüsüne geçebileceklerdir, oysa “tarihsiz halklar” olarak kalacaklardır.

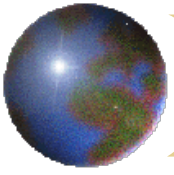

- ✚ Millet olabilmek için belirli bir ekonomik ve toplumsal gelişme düzeyine ulaşmış olmak gerekir.
- ✚ “Tarihsiz halklar” kapitalist üretim biçimine uyum sağlayamadıklarından gerici bir nitelik taşıyor, çünkü varlıkları eski rejimin sürmesine bağlıydı.

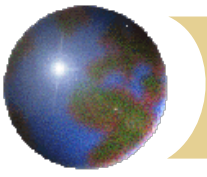

Avusturya-Macaristan'da Milliyet Sorunu ve Otto Bauer ve Karl Renner

- ✿ Otto Bauer 1907 yılında yayınladığı *Sosyal Demokrasi ve Milliyetler Sorunu* başlıklı eserinde o zamana kadar en kapsamlı milliyetçilik çözümlemesini ortaya koydu.
- ✿ Bauer'e göre "millet" bir "kader topluluğudur", kendine özgü bir karakteri ve kültürü vardı. Milletın kökeni, milliyetçilerin iddia ettiğinin aksine, koşullara bağılıydı. Herder'in bahsettiği "dil topluluğu" modernleşmenin getirdiği bir dizi etkene dayanıyordu. Tarımsal üretim biçimlerinin değişmesi, kırsal alanların bölgesel ekonomik ilişkiler içine çekilmesini ve böylece lehçelerin birbirine yakınlaşması ortaya çıktı. Buradan "kültür topluluğu" aşamasına geçildi.

- ❖ Kültür topluluęunsañ millet geçişte, millet oluşturanların ortak kaderlerine olan inanęlarıydı. Ortak geçmiş kadar, ortak gelecek ve kader birliği de önemliydi.
- ❖ Renner ve Bauer'e göre Avusturya-Macaristan'da Milliyet sorunu devlet ve millet birbirinden ayırmaktı.
- ❖ Milletle ilgili olan alanlar eğitim ve kültürle sınırlı olmalı, devlet ise toplumsal, ekonomik ve güvenlik konularla ilgilenmeliydi. Devletin rgtlenmesinde federal yapı benimsenmeliydi.
- ❖ Renner ve Bauer'in düşünceleri özellikle 1945 sonrası Yugoslav devlet modelinde uygulanacaktır.

Hans Kohn – Batı ve Doğu Milliyetçiliği:

Milliyetçilik türleri ve toplumsal koşullar arasında ilişki

- ✦ İlk milliyetçilik tipolojisi
- ✦ Kohn'a göre iki tür milliyetçilik vardı: "Batılı-isteğe bağlı" milliyetçilik, ile "Doğulu-organik" milliyetçilik
- ✦ Batılı milliyetçilik: İngiltere, Fransa, Amerika
- ✦ Bu ülkelerde milliyetçilik "toplum sözleşmesine" dayalı olduğundan, orta sınıfların savunduğu toplumsal ilerleme düşüncesine dayanıyordu.
- ✦ Batılı milliyetçilik "bireyci" (Anglo-sakson) ve "toplulukçu" (Fransız) olmak üzere ikiye ayrılır
- ✦ Doğulu milliyetçilik: folklorik öğeleri öne çıkaran duygusal ve otoriter bir yapısı var. Rusya ve Asya'nın geneline egemen olan bu milliyetçilik türü, orta sınıfın geri kalmışlığından kaynaklanır, gücünü aristokrasinin alt kesimleriyle entelijensiyadan alıyordu.